

LEFÈVRE, Johan (Gent 2 oktober 1881 – Gent 3 december 1960).

Kwam als onderwijzer in de Gentse stadsscholen in

1901 in contact met de Gentse socialisten en trad op als spreker bij meetings rond de Zuid-Afrikaanse Boerenoorlog die de flaminganten en de socialisten te Gent samen inrichtten (Zuid-Afrika). In 1904 werd Lefèvre lid van de Gentse Belgische Werkliedenpartij (BWP). Hij engageerde zich vooral in de socio-culturele werking van de Gentse BWP: voor de socialistische Volkskinderen hield hij voordrachten over de 'volksdichter' René de Clercq. Ook bewerkte hij Edward Anseele's roman over Emiel Moyson tot een libretto voor een opera, op muziek van Jozef Vandermeulen. Lefèvre zette zich ook in voor de vernederlandsing van de Gentse hogeschool. Hij nam deel aan de propagandatochten van de Drie Kraaiende Hanen en in het socialistische dagblad *Vooruit* eind 1910 reageerde hij op een artikel van hoofdredacteur Ferdinand Hardijns en nam de verdediging van de vernederlandsing van de Gentse universiteit op zich.

Zijn belangstelling voor de vernederlandsing van het onderwijs, zijn socialistisch engagement, en zijn vriendschap met De Clercq en Richard de Cneudt deden Lefèvre voor het activisme kiezen. Tijdens de oorlog werd hij benoemd tot leraar aan de Gentse Rijksnormaalschool, terwijl hij zich ook inschreef aan de door de Duitse bezetter vernederlandste Gentse universiteit (von Bissing Universiteit). Hij werd eind 1917 voorzitter van een Vlaamse Socialistische Partij, waarin hij zijn activistisch engagement probeerde te verzoenen met zijn socialistische standpunten. In november 1918 werd zijn huis geplunderd, in februari 1919 werd hij openlijk uit de Gentse BWP gestoten, en enkele maanden later werd hij ook als leraar geschorst. Lefèvre probeerde nog enkele keren terug aansluiting te vinden met de BWP: in 1926 stelde hij onder meer een scenario op voor een historische evocatie rond de inhuldiging van het monument van Edmond van Beveren, een project dat echter niet doorging.

WERKEN: Artikelen in *Vooruit*; – *Geschiedenis der Harmonie Vooruit*, 1911.

LITERATUUR: J. Crick, 'In memoriam Johan Levèvre', in *Mededelingen van de Vereniging van Vlaamse Letterkundigen*, nr. 40 (maart 1961), p. 53-55; – D. Vanacker, *Het aktivistisch avontuur*, 1991; – G. Vanschoenbeek, *De wortels van de sociaal-democratie in Vlaanderen*, RUG, licentiaatsverhandeling, 1992.

GUY VANSCHOENBEEK